| | |
|---|---|
| تهیه و تنظیم | دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری کارگروه HSE |
| ویراست | ۱۸ |
| تاریخ | ۹۴/۱۰/۰۶ |

۱۳۹۴/۱۰/۹
۳۰۲۱۲۴۸۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت پژوهش و فناوری
دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری
ستاد شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران

# " دستورالعمل اجرایی شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها"

دفترحمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری

دی ماه ۱۳۹۴

| فرم مشخصات سند |
| --- |
| **عنوان سند: دستورالعمل اجرایی شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط‌زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها** |
| **تاریخ سند:** |
| **شماره سند:** |
| **تهیه کننده:** دفترحمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری |
| دستورالعمل اجرایی شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط‌زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها با استناد به بند ۱ سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و همچنین، سیاست‌ها و رویه‌های موجود در قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی تدوین و جهت اجرا و اقدام به دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری ابلاغ می‌شود. |
| **تصویب کننده:**<br>وحید احمدی<br>معاون پژوهش و فناوری |

**مقدمه:**

برقراری نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست در محیط‌های آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری جهت حفظ ایمنی و سلامت استفاده کنندگان از خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی و همچنین شاغلین در آن بخش جزو الزامات قانونی هر موسسه می‌باشد. لذا، به منظور اجرای سیاست‌ها فوق، جهت ایجاد محیطی ایمن و سالم در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری، شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست به شرح جزییات ذیل طرح می‌گردد:

**ماده ۱ - تعاریف**

**مؤسسه** : منظور از مؤسسه دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی، مؤسسات آموزش‌عالی و پارک‌های علم و فناوری می‌باشد.

**شورا** : شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها که از این به بعد به اختصار شورا نامیده می‌شود.

**HSE** : منظور ایمنی، سلامت و محیط زیست می‌باشد.

**ماده ۲- هدف**

ارتقای ضریب ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) فعالیت‌های تحقیقاتی متنوع و اهتمام در جهت جلوگیری و پیشگیری از خطرات احتمالی ناشی از انجام آزمایش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی و حفظ بهداشت و سلامت افراد و محیط زیست با به‌کار بستن شیوه‌های علمی و استانداردهای لازم در سطح ملی و بین‌المللی در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مؤسسات.

**ماده ۳- وظایف شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست**

۳-۱. تدوین و تصویب دستورالعمل‌های مرتبط برای بخش‌های تابعه موسسه،

۳-۲. تدوین و راه اندازی دوره‌های آموزشی ایمنی، بهداشت و محیط زیست برای گروه‌های مختلف موسسه متناسب با فعالیت‌ها اجرایی آنها،

۳-۳. صدور گواهینامه دوره‌های آموزشی،

۳-۴. نظارت بر اجرای آیین نامه‌های مصوب شورا و نظارت مستمر،

۳-۵. انجام امور مربوط به ارتقای موسسه در زمینه‌های ایمنی، بهداشت و محیط زیست،

۳-۶. تأیید ساختار فیزیکی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های جدید از نظر رعایت اصول HSE قبل از شروع فعالیت در آن آزمایشگاه،

۳-۷. تأیید و بررسی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی موسسه از لحاظ رعایت دستورالعمل‌ها و الزامات مربوط به دوره‌های نظام HSE و سنجش توانمندی ورود به آزمایشگاه و کارگاه،

۳-۸. تصویب اعتبارات برای اجرای نظام HSE در مؤسسه،

۳-۹. تعیین فواصل زمانی مناسب جهت بررسی دوره‌ای سلامت کارکنان شاغل در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها.

**ماده ۴- ترکیب اعضاء شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست در دانشگاه‌ها**

۴-۱. رئیس مؤسسه (رئیس شورا)،

۴-۲. معاون پژوهش و فناوری (نایب رئیس شورا)،

۴-۳. معاون آموزشی،

۴-۴. معاون اداری، مالی،

۴-۵. رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)،

۴-۶. رئیس پارک علم و فناوری (در صورت وجود)،

۴-۷. روسای دانشکده‌های مربوطه،

۴-۸. رئیس حراست مؤسسه،

۴-۹. معاون دانشجویی،

۴-۱۰. دو نفر از صاحبنظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)،

۴-۱۱. کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه‌ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)،

۴-۱۲. یک نفر از روسای موسسات پژوهشی درون دانشگاهی (در صورت وجود).

**ماده ۵- ترکیب اعضاء شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست در واحدهای پژوهشی**

۵-۱. رئیس مؤسسه (رئیس شورا)،

۵-۲. معاون پژوهش و فناوری (نایب رئیس شورا)،

۵-۳. معاون آموزشی (در صورت وجود)،

۵-۴. معاون اداری، مالی،

۵-۵. رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)،

۵-۶. روسای پژوهشکده‌های مربوطه،

۵-۷. رئیس حراست مؤسسه،

۵-۸. معاون دانشجویی (در صورت وجود)،

۵-۹. دو نفر از صاحبنظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)،

۵-۱۰. کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه‌ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا).

**ماده ۶- ترکیب اعضاء شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست در پارک‌های علم و فناوری**

۶-۱. رئیس مؤسسه (رئیس شورا)،

۶-۲. معاون پژوهش و فناوری (نایب رئیس شورا)،

۶-۳. معاون اداری، مالی،

۶-۴. رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)،

۶-۵. حداقل ۳ و حداکثر۵ تن از روسای شرکت‌های داخل پارک،

۶-۶. رئیس حراست مؤسسه،

۶-۷. دو نفر از صاحبنظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)،

۶-۸. کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه‌ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا).

**ماده ۷- وظایف و اختیارات رئیس شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست**

۷-۱. پیگیری مصوبات شورا در هیات رئیسه،

۷-۲. پیگیری و تأمین اعتبارات مورد نیاز،

۷-۳. صدور احکام اعضای شورا،

۷-۴. نظارت بر اجرای مصوبات شورا،

۷-۵. عزل و نصب اعضاء شورا.

**ماده ۸- وظایف دبیر شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست**

۸-۱. تهیه و پیشنهاد دستورالعمل‌های لازم نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) و ارائه به شورا،

۸-۲. تدوین برنامه آموزش نیروی انسانی مرتبط با آزمایشگاه‌ها، اعم از نیروهای خدماتی، تکنسین‌ها، کارشناسان، دانشجویان و اعضاء هیأت علمی و ارائه آن به شورا،

۸-۳. تهیه برنامه مناسب جهت نظارت و ارزیابی ایمنی، سلامت و محیط‌زیست (HSE) مؤسسه برطبق استانداردهای مصوب،

۸-۴. هماهنگی با سازمان‌های محیط زیست، شهرداری، آتش‌نشانی، استاندارد و ... به منظور ارتقای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست (HSE) در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها،

۸-۵. برنامه‌ریزی و هماهنگی لازم با سازمان‌های بین المللی جهت اخذ گواهینامه معتبر در ایمنی، سلامت و محیط‌زیست (HSE) مطابق نظر شورا،

۸-۶. پیگیری و اجرای مصوبات شورا و ارایه گزارش،

۸-۷. تدوین برنامه‌های مربوط به ایمنی، سلامت و محیط‌زیست (HSE) مؤسسه و ارائه آن به شورا،

۸-۸. مستندسازی،

۸-۹. ارسال گزارش عملکرد شورا به ستاد شبکه شاعا مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،

۸-۱۰. برنامه ریزی جهت امحاء یا تصفیه پسماندهای آزمایشگاهی.

**ماده ۹- نحوه برگزاری جلسات شورای ایمنی، سلامت و محیط‌زیست**

۹-۱. جلسات شورا حداکثر هر ۴ ماه یکبار برگزار می‌شود،

۹-۲. جلسات با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمیت یافته و کلیه موارد با اکثریت آراء به تصویب می‌رسد،

**تبصره ۱:** در مواقع ضروری با پیشنهاد دبیر شورا جلسه اضطراری تشکیل خواهد شد .

**ماده ۱۰- دوره فعالیت شورای ایمنی، سلامت و محیطزیست**

۱۰-۱. هر دوره فعالیت شورا ۴ سال می‌باشد،

۱۰-۲. عضویت مجدد اعضاء در دوره‌های بعد بلامانع است،

۱۰-۳. در پایان هر دوره بنا به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری مؤسسه، احکام اعضاء جدید شورا توسط رئیس مؤسسه صادر می‌شود.

**تبصره ۲:** در صورت استعفا و یا غیبت غیرموجه هر یک از اعضای شورا در جلسات (به تعداد ۳ جلسه تداومی و یا ۵ جلسه متناوب) فرد جدید جایگزین وی خواهد شد.

**ماده ۱۱-** دبیرخانه شورای ایمنی، سلامت و محیطزیست در معاونت پژوهش و فناوری مؤسسه مستقر می‌شود.

**ماده ۱۲-** مسئولیت نظارت و اجرای این دستورالعمل با رئیس مؤسسه می‌باشد.

این دستورالعمل اجرایی در ۱۲ ماده و ۲ تبصره در تاریخ --- تصویب و تایید گردیده است، اجرای این دستورالعمل از تاریخ تصویب در کلیه مراکز آموزشی، پژوهش و فناوری لازم الاجرا می‌باشد.